

MAGYAR LA

3. évfolyam

Taxa postală plătită în avans conform aprobării Dir. Gen. PTT 1934.

Editor: Robert Urmas

Bucuresti

Disztor 1-2

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 72 (1786) Oradea, 1938. marc. 31

Primcolaborator: **dr. Gyártás Elemér**

Miron Christea patriárcha kormánya benyújtotta lemondását

A lemondott kormány összes tagjait a király magánál visszatartotta ebéden

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai szerdán délelőtt minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács elhatározta az egész kormány lemondását. Minisztertanács után, déli fél 1 órakor a kormány tagjai kihallgatáson jelentek meg az uralkodónál és Miron Cristea patriárcha miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását Ófelségének. A patriárcha biztosította az uralkodót, hogy a jövőben is bármilyen minőségben rendelkezésére fog állani úgy ő, mint kormányának tagjai, ha erre szükség mutatkozik. Őszinte óhaját fejezte ki, hogy Ófelsége tovább folytassa a megújulás munkáját, amelyet megkezdett.

A lemondás bejelentése után II. Károly király ebéden tartotta vissza a lemondott kormány valamennyi tagját.

A patriárcha beszéde a lemondás benyújtásakor

A nemzeti egység kormánya eivégezte az új alkotmányra való áttérés munkáját s most már új összetételű kormány következik

A kormány lemondásáról ujabban a következőket jelenté bucuresti tudósítónk:

Miron Christea miniszterelnök a szerdai minisztertanácson, amelyet déli fél 1 órakor a palotában tartottak, a következő szavak kíséretében nyújtotta be a kormány lemondását Ófelségének.

— Felség! A kormány jelenlegi összetételében, — szakminiszterekkel és annyi tiszteletreméltó volt miniszterrel, mint államminiszterrel — parancsoló szükségesség volt annak a sürgős célnak az elérésére, hogy az állami életnek új, alkotmányos alapépitményt nyujtsunk, amelyre azután speciális törvényekkel fel lehet építeni az állami berendezkedés minden ágazatát.

— Ennek a kormánynak minden tagja — folytatta a miniszterelnök — szeretettel és legjobb meggyőződése szerint ajánlotta fel az országnak és a trónnak szolgálatait, most azonban az új alkotmányt már elfogadta a nép, számos rendelettörvény is készült, amelyeknek a szükségessége minden egyébnél érezhető volt. Minthogy április elsejének küszöbön állunk, késedelem nélkül össze kellett állítanunk az új költségvetést is. Ez a nehéz munka is befejezést nyert a napokban azokkal a törvényekkel

együtt, amelyek szükségesek a költségvetési törvény módosítására. Így, miután nagyjából befejezést nyert a hídak az építése, mely az új állami élethez vezetni át a népet, nem mulhatalian szükségesség többé a kormány a jelenlegi összetételében.

Ezért helyesnek találom benyújtani Felségednek az egész kormány lemondását. Őszinte és mély köszönetemet fejezem ki Felségednek a bizalomért, amellyel kitüntetett és azért, hogy lehetőséget nyujtott nekem arra, hogy Felséged mellett és bölcs vezetése alatt új, hazafias kötelezettséget teljesítsek a Trón és Haza iránt. Biztosítjuk Felségedet, hogy mi öregek, akik rég túl vagyunk már a húság korszakán, szívesen állunk a jövőben is a Trón rendelkezésére, tapasztalatunkkal és az öregek bölcsességével, bármilyen tiszteletbeli minőségben kérnék is ki tanácsunkat.

A patriárcha végül köszönetet mondott a kormány tagjainak és sikert kívánt az Uralkodónak az ország új alapokra helyezése és felvirágoztatása érdekében végzendő további munkájára.

Miniszteri értekezlet a patriárcha-miniszterelnöknél

A kormány gazdasági bizottsága is ülést tartott. Istrate-Micescu volt külügyminiszter előadása Varsóban az új román alkotmányról

Szerda reggel érkezett tudósítás.

Bucuresti. Saját tud.

A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott kedden a miniszterelnökségen, amelyen a gazdasági minisztériumok vezetői vettek részt. Az ülésről nem adtak ki hivatalos közleményt.

Bucuresti. Saját tud. Arcisevszky bucuresti lengyel követ a román—lengyel jogász-csoportok közös tevékenységével kapcsolatban közölte, hogy a román csoportnál, hogy küldjön va-

lakit Varsóba, aki ott a lengyel csoport előtt előadást tartson az új román alkotmányról. Viforeanu semmitőszéki ügyész, a román csoport elnöke Istrate Micescut kérte fel, hogy vállalkozzék erre a feladatra. A volt külügyminiszter, — akinek nagy része van az új alkotmány megalkotásában, — május hónap folyamán utazik el Varsóba, előadásait megtartani.

Ciano gróf külügyminiszter megtagadta a közreműködést az osztrák és német politikai menekültek érdekében indított mozgalomban

Rómából jelentik: Mint illetékes helyen közölték, Ciano olasz külügyminiszter kedden tudatta az amerikai nagykövettel, hogy az olasz kormány bel- és külpolitikai irányelveire való tekintettel nem fogadhatja el az amerikai kormány meghívását és nem vehet részt az amerikai kormány által az ausztriai és németországi politikai menekültek elhelyezésére alakítandó nemzetközi bizottságban.

A magyar, protestáns és katolikus ifjuság együttesen ünnepli meg a Szent István-évet

Budapestről jelentik: A protestáns diákszövetség megállapodott a katolikus diákszövetséggel, hogy Szent István év megünneplésére vasárnap együttesen rendeznek ifjusági nagygyűlést.

Hitler Hamburgban a nemzeti szocializmus gazdaságpolitikájáról szólott

Göring Grázban a Schmidt volt osztrák külügyminiszter magatartását dicsérte

Hamburgból jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár kedden este óriási hallgatóság előtt propagandabeszédet mondott a népszavazással kapcsolatban. A nemzeti szocializmus gazdaságpolitikái alapelveit ismertette és hangoztatta, milyen nagy jelentősége van Hamburgnak, mint az egész gazdasági élet és ezzel az egész német birodalom kapujának a világ felé.

Bécsből jelentik: Göring porosz miniszterelnök kedden Grácban beszédet mondott. Beszédének legérdekesebb része az volt, amikor Schmidt Guido, volt osztrák külügyminiszterről emlékezett meg. Ez volt az első eset, hogy német részről kiejtették Schmidt nevét. Göring teljes meglepődését fejezte ki Schmidt működése felett és hangoztatta, hogy Schmidt az új uralomban megértésre és elismerésre tarthat számot, mert ő mindig óvta Schuschniggot attól, hogy ellenszenvvel kezelje a nagynémet kérdést.

A KÜLFÖLDI NÉMETEK ÖNELLATASRA RENDEZKEDNEK BE.

Berlinből jelentik: Németországban mozgalom indult, hogy a külföldön élő németek is kizárólag csak német gyártmányú árukat vásároljanak és használjanak. A mozgalom nevezetesen Heimatsdienst. Az elgondolás szerint a Heimatsdienst gondoskodik arról, hogy minden olyan helyen, ahol németek nagyobb számban élnek, megfelelő mennyiségű német gyártmányú iparcikk és használati tárgy, ruhanemű, gyógyszer, kozmetikai cikk és más gyártmányok álljanak rendelkezésre. Nagy raktárakat rendeznek be a gyártmányokból a világ minden németlakta részén.

A francia képviselőház kommunista alelnöke segítő nemzetközi hadsereg küldéséről tárgyalt a barcelonai kormánnyal

Daladier hadügyminiszter kitért a kommunisták beavatkozási kívánalma elől. A párizs-vidéki sztrájkok a beavatkozás akaráják kikényszeríteni

Rómából jelentik: A „Giornal d'Italia” Bernből hosszabb tudósítást közöl, melyben a következőkben világítja meg a francia belpolitika eseményeit.

Mint ismeretes, Duclos, a francia képviselőház kommunista alelnöke, nemrég Barcelonában járt és megbeszélést folytatott az ottani kormány tagjaival. A barcelonai kormány vezetői közölték vele, hogy a spanyol köztársasági kormány csak úgy menthető meg, ha sikerül harminc-nyolcvanezer főből álló nemzetközi hadsereget felszerelni. Ebből a célból a francia kormánytól a barcelonai kormány sürgősen nagymennyiségű fegyver- és löszerszállítványt kért. Duclos a barcelonai kormány közlését továbbította Thoreznek, a kommunista párt vezetőjének, aki azonnal érintkezésbe lépett Blummal. Blum miniszterelnök a kommunista képviselőt Daladier hadügyminiszterhez utasította, aki a francia hadsereg belső szükségleteire hivatkozva, kitérő választ adott. Thorez ezután Jouhaux munkásszövetségi főtitkárral egyetértésben rendeletet adott ki Franciaország valamennyi kommunista tagozatának. Ez felszólítja a tagozatokat, hogy: 1. folytassák a megkezdett munkabeszüntetést és gyármegszállásokat. 2. Minden eszközzel igyekezzenek a sztrájkot a többi nehézipari üzemekre is kiterjeszteni. 3. Minimálisra csökkentés azokban az üzemekben a termelést, amelyek a honvédelem céljaira dolgoznak.

A NEMZETI CSAPATOK MEGADÁSRA SZÓLÍTOTTAK FEL LERIDÁT. A NEMZETKÖZIEK NAGY ELLENÁLLÁSRA KÉSZÜLNEK.

Párizsból jelentik: A spanyol harcterekről érkező jelentések szerint a nemzeti csapatok közvetlen Lerida kapui előtt állnak. Barcelonából a legnagyobb sietséggel nemzetközi csapatokat küldtek Leridába. A nemzetiek

kedden nagymennyiségű röpiratot dobtak le, amelyben Lerida lakosságát és polgárőrségét fegyverfételre és helyükönmaradásra szólították fel. Lerida bevételére előreláthatólag csak a szerdai nap folyamán kerül sor. A barcelonai kormány ugyanis nagy súlyt helyez az ellenállás eme egyik utolsó bástyájának a védelmére és a legjobb csapategységeit küldte Leridába.

(Lerida város a hasonló nevű kataláni tartomány székhelye, 40 ezer lakossal. Vasuti csomópont. Az üveg, posztó és szesz gyártására jelentős üzemek vannak. Püspöki székhely. Újabb székesegyháza 1761-ből való. Nevezetes építménye a vár, melyen belül az 1200-ban épült régi székesegyház helyezkedik el. A régi székesegyház a bizánci, görög és arab stílusok egymásutánját tünteti fel. Már 1717 óta katonai raktári célra használják.)

SZÖRNYŰ VÉRENGZÉS BARBASTRO ÉS FRAGA VÁROSOKBAN.

Az „Intransigeant” jelentése szerint a nemzetiek Barcelonától 120 kilométernyire, a

A spanyol nemzetiek behatoltak Lerida külső utcáiba

A nemzetközi dandár megakadályozta, hogy földjék a várost

Párizsból jelentik: A nemzeti csapatok főhadiszállásának harctéri jelentése szerint a nemzetiek valamennyi szakaszon előnyomultak. Az Albarracini szakaszon az ellenséges ellentámadás véresen összeomlott. Az ellenség több mint kétszáz halottat veszített. A Caspe szakaszon is megtört az ellentámadás és a nemzetiek valóságosan megtizedelték a köztársasági kormánycsapatokat.

Barcelonából jelentik: A köztársasági hadügyminiszterium szerdán kiadott hivatalos közleménye megerősíti, hogy a nemzetiek elfoglalták Barbastrot és átkeltek a Cinca folyón.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 29 — május 9.

1800 kiállító. 7 külföldi állam hivatalos részvételével.

TELEVIZIÓ!

Repülőgépkiallítás, divatbemutató, rádióüzenet közvetítés rövid és hosszú hullámon, építőipari tőzsde, kongresszusok, stb., stb.

50 %-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között történt. A MAV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leírt kapható az Európa utazási Iroda és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

Földközi-tengertől 45 kilométernyire állnak. Barbastroban, amelyet a nemzetiek hétfőn foglaltak el, a visszavonuló köztársaságiak szörnyű vérengzést rendeztek. A lakosság nagyrészt legyilkolták. Ugyanez történt Fragában is, ahol a visszavonuló bolsevisták csak huszonöt embert hagytak életben.

Párizsból jelentik: Szerdán délelőtt az a hír terjedt el Párizsban, hogy Franco tábornok csapatai elfoglalták Leridát, Katalóniának Barcelonán után második legnagyobb városát. Kedden olyan jelentések érkeztek, hogy Lerida lakossága fehér zászlókat tűzött ki a megadás jeléül. A mostani jelentés azonban úgy szól, hogy a nemzetiek csak súlyos harcok árán tudtak az éjszaka behatolni Lerida első utcáira. Hír szerint a helyőrség is meg akarta magát adni, de a kedden odavezényelt nemzetközi dandár megakadályozta, hogy feladják a várost.

Carte blanche

Írta: Pap Miklós

Demeter volt a kisváros aranyjúságának vezére. Elhízással kacérkodó természetű állandóan kifogástalanul szabott és frissen vasalt ruhák bizonyították, hogy nemcsak a jelmezes bálók, táncestélyek és farsangi mulatságok hivatott szakértője, hanem egyáltalán a helyi divat koronázatlan királya. Választékosan elrendezett, gyűrűs haja alól büszke homlok és picit gyönyödlő, féltékeny, hideg tekintet hirdette, hogy gazdájuk szellemi tekintetben is kiemelkedik a tömeg hétköznapi szürkeségéből. A jobbszemében csillogó monokli tartózkodásra és óvatosságra intett minden közeledőt, a hanyag eleganciával porgeztet sétatáncpedig azt akarta jelképezni, hogy a farsangot szorongató, vékony, eres ujjakban kardforgató, páncélos hősek merészsége agaskodik.

Egyszóval Demeter kívül-belül tökéletes virágról volt. Jellemének értékeiről legendák keringtek a lányos házak vasárnap délutáni uzsonna alatt. Demeter előtt az egyszer kimondott szó örökerejű törvénynek számított, a meg nem tartott ígért nagyobb fehéborodásra ingerelte, mint a japán-kínai háborúról a Világhíradóban közölt elrettentő képek és ha egyszer valami alá adarta a nevét, az olyan biztosítékot jelentett, mintha maga a főispán vállalt volna kezeséget az üzért.

Demeter büszke is volt jó hírére és mindent elkövetett, hogy lovagi tekintélyét öregbítse. Ez az igyekezete, sajnos, sok áldozatot követelt, hiszen feddhetetlen és makulátlan bajnoknak lenni nem olyan egyszerű. Határtalan önfegyelmével kell vigyázni magára és másokra, állandóan egész sereg szempontra kell figyelemmel lennie és felül kell emelkednie a mindennapi élet kiesnyességére.

Igy például nem volt szabad senkitől kölcsönt kérnie, mert akkor egy-kettőre megrendül a ren-

dezett vagyoni körülményei felől táplált közbizalom. Viszont ő sem adhatott kölcsönt másnak, hiszen, ha netalán nem kapná vissza, a fizetési határidőt lelkiismeretlenül elmulasztó, könnyelmű és hanyag pumpoló ezentúl nem tekintetné korrektt úriembernek, következőképp többé nem érintkezhetne vele. Márpedig barátok nélkül, egyedül élni, mint a százesztendő tölgy a kopár hárc tetején — ugyebár ez lehetetlenség?...

Még ennél is körültekintőbbnek kellett lennie, ha fiatal leányok vagy éppenséggel eladó hajadonok fölött rendelkező mamák társaságába sodorta vezéri hivatása. Ilyenkor egy meggondolatlan szó az ember vesztét okozhatja. Hány szelburdi társával történt meg, hogy forró bál éjszakákon a zene lüktető ritmusa elszibbasztotta agyukat és olyan számárságokat suttogtak táncosnőjük fülébe, amelyeknek később minden szomorú következményét vállalniuk kellett. Ami pedig a holdas esték csábító varázsában szokások andalúásokat űlet — azokról jobb nem beszélni. Valamennyi egy-egy ravasz, kikerülhetetlen kelepce.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha nagyon kevesen dicsekedhettek azzal, hogy teljes egészében sikerült Demeter barátságát és rokonszenvét megnyerniök. A csorbítatlan tökéletesség lovagja nehezen engedett magához közel másokat és legénynek, különösen pedig leánynak kellett a talpán lennie annak, akit ő bizalmasul vagy szeretettel kitüntett. Eddig azonban erre még nem akadt példa.

A mindenről tájékozott bennfentesek ugyan tudni vélték, hogy a város egyik ábrándozó hajlamú és szelid szemű hajadonja: Lórika, egészen megieő eredményeket ért el Demeter meghódításában. Ebből természetesen mindössze annyi volt igaz, hogy Lórika — aki maga is meglepő érdeklődést tanúsított a világirodalom minden nemzetiségű romantikus regényalakja iránt — valóban vonzódott Demeterhez s ennek a vonzalmának többször nyilvánosan is kifejezést adott. Azt sem lehet csodálni, hogy Demeternek jól esett ez a rokonérzés, mert kétségtelenül Lórika

volt az egyetlen teremtett lélek a kisvárosban, aki meg tudta őt érteni. Délutáni teákon, dísznótákon, szüreti mulatságok és egyéb alkalmakkor rendezett vigalmak során, gyakran merült hozsuzu és meghitt beszélgetésbe Lórikával s ilyenkor kiderült, hogy elveik, nézeteik tökéletesen azonosak. Némi túlzással azt is mondhatnók, hogy Lórika még többet adott a lovagi jellemvonásokra, mint Demeter, még nagyobb igényei voltak az eszményi férfi jellem tekintetében Demeter egyszerű meg is jegyezte, elismerő fejbólintással kísértében, udvariasan mosolyogva:

— Lám, lám, a tanítvány tultesz mesterén...

Lórika elhárító mozdulatot tett vékony kis kezével, amelynek ujjain egyetlen ókszer sem csillogott.

— Magán nem lehet tulteni — felelte. — Ha férfi lennék, magához szeretnék hasonlítani.

Ábrándos szemével elrvedezett a meeszebe. Demeter pedig elpirult. Mogigazította a monokliját és a nyakkendőjét, kissé megköszörelte a torkát és bizonytalanul csengő hangon szabadkozott:

— Nos, hát... azért talán...

De Lórika nem engedte tovább folytatni élnéken, szinte fellelkesült, erősítgette:

— De igen, ugy van, ahogy mondom. Soha szabadkozékl... Tudja, egy régi francia regényben olvastam egyszer, hogy milyen az igazi lovag, a született ur...? Ne vegye hizelgésnek, de ha magát hallom beszélni, mindig az jut eszembe. Csak ugy sugárzik magáról az előkelőség, a gavalléria. Magáról még azt is föltételezem, hogy képea lenne egy „carte blanche”-t adni szíve hőlgények... Demeter villámgyorsan keresgèni kezdett az emlékezetében. Hopp, megvan. A carte blanche az a fehér papírlap, amelyet a lovag aláír s azután átnyújtja a várkiásezonyának, hogy írja rá: mi a kívánsága, szívbéli óhajta. Ezt azután a lovag minden körülmények között tartozik teljesíteni, ha csak nem akarja becsületét elveszíteni.

— Veszedelmesen hasonlít a kitűtellen csekk-

Népszavazási mozgalmak Ausztriában

Göbbels propaganda-miniszter beszéde Bécsben. Göring az osztrák vasérc-vidéket tanulmányozza

Bécsből jelentik: Göbbels német birodalmi propagandaminiszter kedden Bécsbe érkezett és este sokezer főnyi közönség előtt két és fél órára beszédet mondott.

Németország — mondotta többek között — ugyszólván végrehajtója lett a versaillesi békeszerződésnek, amelyet állítólag a németek örendelkezési jogára építettek fel. Ezt a jogot azonban Németországtól husz éven át megtagadták. Nem azért jöttünk Ausztriába, hogy annak kincseit kifosszuk. Nem akarjuk ezt a népet „porosz káplárok“ módjára iskolába venni, el akarjuk kelteni ebben a nemzetben a régi erényeit, szerencsét akarunk hozni erre a népre. A világsajtó közlései után ítélve, arra gondolhatna valaki, hogy Bécsben naponta néhány tizezer zsidó akasztja fel, vagy lövi agyon magát és tizezer számba tartóztatják le őket. Bécsben ma sem történik több öngyilkosság, mint régebben, csak az a különbség, hogy régebben németek lötték magukat agyon, most pedig zsidók. A zsidóknak a német birodalomban sem olyan rossz a sorsuk, mint azt állítják, sőt olyan jól megy a dolguk, hogy most már megint kezdenek szemtelenkedni. Izzadjunk-e azért, hogy néhány szerkesztőt elcsaptak? Menjenek Palesztinába és árkaljanak ott!

A továbbiakban Göbbels a következőket mondotta:

— Szívünk legmelegebb érzelmeivel üdvözöljük, hogy az osztrák nüsspökök a mi építő munkánk mellé álltak. Mi németek öt év alatt nem csináltunk mást, mint megvalósítottuk a kereszténységet. Azt a kereszténységet, mely a szivekben van, nem pedig azt, ahogyan a könyvek írják róla.

— A véderő — folytatta — a mi számunkra a nemzeti erő kifejtés jelképe, egyuttal a béke biztosítója.

A birodalmi propagandaminiszter fejtegette:

hez vagy bianco váltóhoz... — villant át Demeter agyán az ösztönös összefüggés a francia romantikus regények és a Takarékpénztár üzleti levelezése között. De nem volt ideje az elcsúszó gondolatban megkapaszkodni, mert Lórika tekintete feleletet várva pihent monokliján. Igyekezett tehát megnyugtani a kislányt:

— Hat igen de azért... tudja, ez egy kicsit attól is függ, hogy kinek adja az ember.

Lórika reménytelenül és kétségbeesetten fel-sohajtott: — Persze tudom... csak egy tökéletes nő érdemli meg ezt a gavallériát, — lemondóan fogynított — azt hiszem, én sohasem leszek méltó ilyen mire...

— No-no... csitotta Demeter — ezt éppenséggel nem lehet mondani. Sőt, be kell vallanom, hogy adott esetben, talán...

— Ugyan — vágta el a beszélgetés fonatát Lórika — nem is érdemes erről beszélni...

Száz szónak is egy a vége: Lórika addig kételkedett önmagában és addig bizonyított, hogy Demeter semmi körülmények között nem értékelheti őt ennyire, amíg a város félelem- és gáncsnélküli lovagja hirtelen előrántotta noteszét, abból kiszakított egy lapot, finomművű toll-tollával alakanyarította a nevéét és elegáns mozdulattal, középkori lovagok bókjait is megszegyénítő meghajlással átnyújtotta Lórikának. Azután kiegyenesedett és elvonult, mint egy XIV. századbeli normandiai várúr.

Alig, hogy betette maga után az ajtót, Lórika felugrott, leült hordozható írógépe mellé és komoly, megfontolt mondatokban levelet írt a papjának... arra a noteszlapra, amelyet az imént kapott. Néhány sorban megkérte a saját kezét az aulirott számára...

Másnap, amikor a városban szétfutott az eljegyzés híre, senki sem csodálkozott azon, hogy Lórika szülei igennel válaszoltak a leánykérésre. Sőt olyanok is akadtak, akik egészen természetesen dolognak tartották a készülő házasságot:

— Boldog pár lesz belőlük... nagyon egymás-
hoz illenek.

téseit a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

Göring vezértábornagy, porosz miniszterelnök kedden délelőtt Leobenben járt, délután pedig Eisenerzbe ment, ahol tanulmányozta az értermelést és felkereste a kohóműveket és tanulmányozta a munkások szociális helyzetét.

AZ INNSBRUCKI DOLLFUSS-EMLEKMŰVET ELPUZSZTITOTTÁK. A NEMZETI SZOCIALISTA VEZETŐSÉG MEGTORLÁST HIRDET A MERÉNYLET MIATT.

Innsbruckból jelentik: Az Innsbruck közelében álló Dollfuss- emlékművet ismeretlen tettesek elpusztították. Ezzel kapcsolatban a nemzeti szocialista szervezetek vezetősége a következő hivatalos közleményt adta ki:

— Ez a hallatlan merénylet nem maradhat megtorlás nélkül. A nemzeti szocialista párt szervezetei igyekezni fognak, hogy a tettest megtalálják és megbüntessék. Hasonló büncselekménynek nem szabad előfordulnia.

Nemzeti szocialista körökben azt hiszik, hogy a rombolás kommunista ügynökök műve, akik ezzel is igyekeznek aláásni a nemzeti szocializmus tekintélyét.

AZ AUSZTRIAI ZSIDÓ FÖLDBIRTOKOK ÉRTÉKNÖVEKEDÉSÉT ADÓ ALÁ VESZIK. AZ OSZTRÁK SZAKSZERVEZETI VAGYON SORSA.

Bécsből jelentik: Azzal a gazdasági programmal kapcsolatban, amelyet Göring bejelentette, a legközelebbi napokban törvény jelenik meg a földbirtoklásról. A terv alapján összeírják a zsidó vagyonok értékét és meg-

Rheuma, Köszvény, Ischias? Togat-tabletta

Az Actio Catholica világgözpontja

A pápa rendeletére március 28-ikán Pizzardo bibornok vezetésével működésbe kezdett a központi iroda

Vatikánvárosból jelentik: Nagyjelentőségű esemény történt március 28-án: XI. Pius pápa rendeletére felállították a katolikus akció központi irodáját és annak élére a Szentatya Pizzardo bíborost nevezte ki. Ennek a központi

irodának felállítását szükségessé tette a világ összes püspökeinek állandó kérelme, akik igen gyakran a világ minden részéből kérdéseket és felvilágosítás iránti kérelmeket intéztek a Szentatya felé, vagy javaslatokat tettek olyan kérdésekben, amelyek az Actio Catholicát érintették. A helyzet az volt, hogy mióta a Szentatya megkezdte propagandáját az Actio Catholica érdekében, a világ összes püspökei annak az ismételt kívánságuknak adtak kifejezést, hogy állandó összeköttetésben legyenek a Szentatyaival. Azonkívül az egyházmegyék páztorleveleiben és a Szentatya felé kapott válaszokban is nagyrészt foglalt el az Actio Catholica ügye. Mindezek az okok megérlelték a központi iroda felállításának szükségességét. XI. Pius pápa az elnökséget Pizzardo bíborosra bízta, aki kezdetül fogva legbensőbb munkatársa a Szentatya felé az Actio Catholica ügyében. A központi iroda székhelye a római kongregációk palotájában van, azokban a helyiségekben, amelyeket Bisleti kardinális foglalt el, többek között azért is, hogy Pizzardo, mint az Actio Catholica legfőbb vezetője állandó érintkezésben legyen azokkal a püspökökkel, akik Rómába igyekeznek és felkeresik ezt a palotát egyházmegyéik ügyeinek elintézésére végett.

Láng Sándor

MUNKAÉLETTAN

Fűzve: 116 lei.

Az okos gazdálkodás az emberi élet megbízható útmenek egyik legfontosabb előfeltétele, de nagyon tévednénk, ha azt hinnék, hogy ez csak az anyagi eszközökkel való okos gazdálkodásra áll, mert ez az igazság a testi és szellemi erőkre is teljes mértékben érvényes. Erre tanít meg Láng Sándor könyve, amely a munka biológiáját és ökonómiaját tárgyalja orvosi szempontból és meggyőző érvekkel mutatja be, milyen fontos, hogy a létünket biztosító erővel okosan gazdálkodjunk.

Kapható: könyvosztályunknál.

felelő törvényes intézkedéseket tesznek, hogy Ausztriának nemzeti szocialista kiépítése során minden vagyonnal beálló értéknövekedést a zsidó vagyonokból adó utján elvéve, az állam javára juttassák.

Az osztrák szakszervezeti vagyon, amelyet a Schuschnigg-rendszer idején a hazafias arc-vonal keretében működő szakszervezeti szövetség igazgatott, érintetlenül megkerült. Bürckel körzetvezető rendeletére a vagyon a nemzeti szocialista munkásszervezetek kapják meg.

A NEMET ÉS OSZTRÁK FÖLDRŐL KIVÁNDORLÓK AMERIKAI FELKAROLÁSA.

Washingtonból jelentik: A németországi és ausztriai kivándorlást megkönnyítő nemzetközi bizottság felállítására vonatkozó felhívásra — az amerikai kormány közlése szerint — eddig Belgium, Franciaország, Brazília, San-Domingo, San-Salvador, Haiti, Mexikó és Uruguay jelentette be hozzájárulását.

A prágai képviselőházban felvonultak a népkisebbségek pártjai

A magyar, a német, a lengyel és a szlovák képviselők egymásután bejelentették az önkormányzatra irányuló kívánalmukat

Prágából jelentik: A képviselőházban Szüllő Géza az Egyesült Magyar Pártok nevében a következő nyilatkozatot olvasta fel:

— A képviselőház nyilvános fóruma előtt szövegem le, hogy ebben a köztársaságban nemcsak szlovák, német, lengyel és rutén kérdés, hanem magyar kérdés is van. A magyarság sem kulturális, sem gazdasági, sem közjogi tekintetben nem kapta meg azokat a jogokat, amelyeket garantáltak részére, amikor ezt a köztársaságot megteremtették. Mindnyájan érezzük a köztársaságnak azt a felépítési hibáját, hogy két önálló jogi és gazdasági életet élő államból, Magyarországból és Ausztriából állították össze. Mindkét államban ezer éven át más közgazdasági és kulturális élet fejlődött ki. Ez az oka annak, hogy a magyarság pártjai már megalakulásuk óta állandóan Szlovákia és Kárpátalja autonómiájáért harcolnak. Mi, magyarok, szlovák testvéreinkkel együtt azt kívánjuk, hogy

minden nemzet a saját földjén a saját sorsát maga intézze. Az autonómia alapját a pittsburgi szerződés teremtette meg. Kárpátalja önkormányzatát maga a békeszerződés biztosította.

— Az itteni konszolidációt — folytatta Szüllő — nem fegyverforgatás és mások kardjára való támaszkodás, hanem a népek megelégedése kell, hogy garantálja. A cseh kormány másként itt nem tud boldogulást elérni, minthogy a teljes jogegyenlőség alapján megadja minden nemzetnek azt, ami őt isteni és

emberi törvény alapján megilleti.

Szüllő Géza után Kundt német képviselő olvasta fel a szudéta-német párt nyilatkozatát és a maga nemzetének területére a legteljesebb önkormányzatot követelte. Kundt után dr. Wolff szólalt fel és a lengyel kisebbség nevében kijelentette, hogy pártja feltétlenül ragaszkodik az önkormányzat megadásához. Ezután Tiso képviselő, Hlinka szlovák néppártjának nevében kijelentette, hogy a néppárt a

Megkezdődtek a tárgyalások a prágai kormány és a csehszlovákiai népkisebbségek között

A francia sajtó szemrehányást tesz Hodzsának, hogy későn kezdett a szudéta-németekkel való megegyezésbe

Londonból jelentik: Az angol lapok a hét végére várják a tanácskozások megkezdését a prágai kormány és a csehszlovákiai kisebbségek között. Általában megállapítható, hogy Hodzsa nyilatkozata az angol közvéleményre megnyugtatóan hatott.

Párizsból jelentik: A reggeli lapok nagy érdeklődéssel fogadták azokat a nyilatkozatokat, amelyeket kedden a prágai képviselőházban a kisebbségek képviselői tettek. A cseh kormány helyzetét a lapok annál komolyabbnak tartják, mert a cseh köztársaság lakosságának a fele a kormány ellen foglalt állást. A *Journal* szerint Csehszlovákia ki van téve a szétforgácsolódás veszélyének, mert túlságosan

* Szenvedő beteg asszonyok gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel is nagyon könnyű. Így bélkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezzék meg orvosát.

cseh állam épségének alapján áll, de ragaszkodik a köztársaságban élő tót nép önrendelkezési jogához. Aki ezt a kivánságot a jelenlegi történelmi pillanatban nem érti meg, az súlyosan vét az állam léte ellen.

LAPELKOZÁSOK.

Prágából jelentik: Az államügyészség a „Prágai Magyar Hírlap” keddi számát elkobozta a vezércikk két sora és a belpolitikai beszámoló négy sora miatt. Elkobozták a „Szlovenszki Hlasz” című tót lapot és a magyarnyelvű „Esti Ujság” is, mert közölte Bernard Shawnak az Anschlusstról tett nyilatkozatát.

hosszú ideig habozott, hogy megegyezzen-e vagy sem a szudéta-németekkel. A *Candide* megállapítja, hogy a prágai politikusok propagálták a szerződéskötések valóságos mániáját, az együttes biztonságot és más hasonló agyremeket, amelyek Európát mai szánalmas helyzetébe hozták.

Varsóból jelentik: A lengyel kormányparti sajtó mind élesebb hangon ír Csehszlovákiáról. Valamennyi lap nyomtatékosan kiemeli, hogy a cseh közvélemény földjén élő kisebbségek mind összefogtak az önkormányzat kivívására. Az *Express Poranny* megállapítja, hogy ha Prága nem szünteti be a lengyelelles hadjáratot, amelyet a cseh képviselők irányítanak, akkor maga fogja viselni a teljes felelősséget ezért a mozgalomért és nincs mit csodálkozni azon, ha nem fogják az európai béke tényezőjének tekinteni.

Pénzhamisító társaságot lepleztek le a tolvaj cigányok

Ékszereket és pénzhamisító gépet loptak egy gazdálkodótól, aki feljelentette őket és egyúttal önmagát is leleplezte.

Tárgu-Mures. Saját tud. Érdekes bűnügyben folytat nyomozást a mures megyei csendőrség. A napokban betörők jártak Turcată Lukács jómódú beica de jos-i lakosnál, akitől a feljelentés szerint, több ezer lei értékben ékszereket loptak. A csendőrség a helyszíni vizsgálat alkalmával olyan nyomokra akadt, amelyek a közösen átvonuló vandorcigányokra terelték a nyomot. A kőbor cigányokat el is fogta a csendőrség a negyedik faluban és megtalálták náluk az ellopott ékszereket. De ugyanakkor a cigánytáborban tartott kutatás alkalmával előkerült egy pénzhamisító gép is. A cigányok azt vallották, hogy ők nem tudják, miféle gép az és azt is Turcată Lukácsról lopták el az ékszerekkel együtt. A csendőrség erre Turcată Lukácsot fogta vallatóra s így fény derült egy jól megszervezett pénzhamisító társaság üzemére. Kiderült ugyanis, hogy Turcată két társával már hosszú idő óta hamis 20 lejeseket gyártott s azokkal valósággal elárasztotta a mures megyei-reghinvidéki községeket. A csendőrség úgy a pénzhamisítókat, mint a tolvaj cigányokat az ügyészségre kísérte.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITÁLIABA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

A fővárosi ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa a nyelvi vizsgák legszigorúbb keresztülvitelét vette határozatba

A romániai végzettségű kisebbségeket is vizsgáztatják

Bucurestii. Saját tud. A bucaresti Ügyvédi Kamara fegyelmi tanácsa ülést tartott tegnap, Istrate Micescu elnöke alatt, hogy megállapítsa az Ügyvédszövetség legutóbbi határozatának végrehajtására szükséges intézkedéseket.

A fegyelmi tanács úgy döntött, hogy a nyelvizsgát elrendelő törvényt

a bucaresti Ügyvédi Kamara betű szerint, késedelem nélkül és a legszigorúbban végrehajtja és kivétel nélkül román nyelvvizsgának veti alá a kamara valamennyi zsidó és más kisebbségi tagját. A nyelvvizsga írásbeli és szóbeli lesz s már az írásbeli véglegesen elbuktató hatályú.

Ez az intézkedés homlokegyenest ellentétben áll Perieteanu nyilatkozatával. Az Ügyvédszövetség elnöke u. i. — mint ismeretes, —

kijelentette, hogy azokat a kisebbségi ügyvédeket, akik Romániában születettek és itt is végzetek iskoláikat, nem állítják nyelvvizsgára.

ÉRDEKES VÁLASZTÁSI KÜZDELEM LESZ A CLUJI ÜGYVÉDI KAMARA TISZTJÚTÓ KÖZGYŰLÉSÉN.

Cluj. Saját tud. Az itteni ügyvédi kamarai választásokat április hó 3-ára — vasárnapra — tűzték ki. A tisztikarra vonatkozó jelölési határidő hétfőn járt le. Eddig az volt szokásban, hogy megegyezéssel jelölések voltak s ez szerint a kamara vezetőségét feleszámban román s feleszámban pedig kisebbségi ügyvédek alkották. Az idén is a kisebbségi e szokás további megtartására számítottak. Hétfőn azonban általános meglepetésképpen a kamara román csoportja dr. Dragomir Alexandru, dr. Métes Petru és dr. Pop Jonel listavezetőkkel az élén szín-román listát terjesztettek be, vagyis a jelölőlistáról kihagyták az eddigi kisebbségi tagokat. A magyar nemzetiségű ügyvédek erre önálló listát nyújtottak be, melyen az eddigi vezetőség magyar tagjait, dr. Tusa Gábor és Silay István ügyvédeket tették meg listavezetőjüknek. A zsidó ügyvédek eddigi képviselője, dr. Tauber Lupu mindkét listából kimaradt. A meglepetésszerűen történt listaletétel pedig elejét vágta annak, hogy a zsidók is külön jelölőlistát tudjanak beadni. A váratlan fordulat folytán egyszerre általános érdeklődés központjába került a vasárnapi ügyvédi kamarai tisztújító közgyűlése.

Új könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hítszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

„Szibéria angyala“

Ötvenedik születésnapját ünnepli Elsa Brandström, akinek sokszázezer hadifogoly köszönheti életét

Aligha van orosz hadifogságból hazatért frontarcos, akinek szíve meg ne dobbanna Elsa Brandström nevének hallatára. Ez a csodálatos asszony millió és millió katoná szívében hagyott kitörölhetetlen emléket. Ahol meg-

Elsa Brandström

jelent, enyhült a szenvedés, a lelkekbe visszaköltözött a remény és bizalom. Sok százezeren köszönhetik neki nemcsak életüket, hanem azt is, hogy visszakerültek hazájukba, családjukhoz. A szenvedések poklában úgy járkált mosolygó arccal, halk lépteivel, mint egy jótevő angyal, nem esoda. hogy rajtaragadt a sokmillió szenvedő hadifogoly lelkéből fakadt jelző: Szibéria angyala.

Ez a nagyszerű asszony most ünnepli ötvenedik születésnapját s az egész művelt világ sajtója a megindultság hangján emlékszik meg erről a meghitt családi eseményről. Elsa Brandström elvégezte hivatását, amelyet maga vállalt, élete legszebb éveit szentelte a szenvedések enyhítésére s most azzal a félszeg szerénységgel hátrította el a hivatalos ünneplést is, amely egész életét és minden cselekedetét jellemezte.

A menaszéria...

Elsa Brandström édesapja a háború alatt Szentpétervárott teljesített diplomáciai szolgálatot s már a háború első évében a követség élére került. A nagykövet, mint egy semleges hatalom képviselője, kötelességének tartotta, hogy karitatív működést fejtson ki, részben a hadifoglyok, részben pedig ama külföldi állampolgárok érdekében, akik a hadüzenet után Oroszországban rekedtek.

Nehéz munkájában támogatta leánya is. Elsa Brandström leírta feljegyzéseiben, hogy melyik volt az a pillanat, amikor elhatározta, hogy minden erejét és befolyását a szenvedő hadifoglyok ügyének szenteli. Egy alkalommal a Nikolai-kórházban tett látogatást s amikor végigjárta a sebesültek osztályát, a főorvos a következő kérdéssel fordult hozzá:

— Mademoiselle, óhajtja látni a menaszériát is?

Elsa Brandström csodálkozva kapta fel a fejét:

— Mi az a menaszéria?

— A sebesült hadifoglyok osztálya.

Elsa Brandström ebben a pillanatban határozta el, hogy küzdeni fog a szenvedés, a méltatlan bánásmód, az éhség, a ragályos betegségek ellen, amely a hadifoglyok sorait tizedelte.

Elsősorban visszautazott Stockholmba, ahol a svéd Vöröskereszt útján társadalmi gyűjtést rendezett. Pénzt, ruhát, gyógyszert gyűjtött, majd egy orvosexpedíciót szervezett, amellyel végigjárta az orosz hadifoglytáborokat. Omsk-

tól a Bajkál-tóig és a mandzsúriai határig nem volt olyan kis léger, amelyet meg ne látogatott volna.

Az orosz hatóságok különösen egészségügyi tekintetben meglehetősen felkészületlenül várták a háborút és ebben az időben már katasztrófális volt a helyzet. A hadifoglyok tízezerrel pusztultak a hideg, az éhség és a tifusz következtében. Egyes táborokban, különösen Tochojeban és Orenburgban a ragály ijesztő méreteket öltött, úgyhogy a polgári lakosság körében is pánik tört ki. Tochojeban egyetlen hét alatt huszonötezer hadifogoly számára ástak hatalmas tömegsírt. A tábori kórházakban fűtetlen szobákban feküdtek a katonák s gyógy-

DÖHÁNYZIK?

Olvassa el feltétlenül!

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérgező. A heveny nikotinnmérgezés. Szédülés, nehéz légzés, szívdobogás. Az időt nikotinnmérgezés. A nikotin és vércukor. A gyermek és a dohányzás. A szem. A légzőszervek és a dohányzás. A dohányzás és a rák-kérdés. Az emésztőszervek (gyomor, bél) és a dohányzás. A nő fajtenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezsavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzástól való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás artalmainak csökkentése stb. Irta dr. Somogyi Béla. Ara 35 lel. Megrendelhető könyvosztályunknál.

szer és ápolás hiányában úgy pusztultak, mint a legyek.

A kályhák nem fűtésre szolgálnak: a hadifoglyok melengessék egymást...

Elsa Brandström nem hátrált meg a reávaró roppant feladat elől. A pokoli szibériai hidegben sokszor szekéren és szánkón járta be a táborokat, gyógyszert, fűtőanyagot, meleg ruhát, élelmiszert és pénzt osztogatva. Az egyik foglyokórházban a hőmérő mínusz 15 fokot mutatott és a negyvenfokos lázban fekvő didergő katonák csak rongyos köpenyükkal takaródtak. Elsa Brandström megkérdezte a kórházparancsnokot, hogy miért nem fűtenek, hiszen minden kórteremben vannak kályhák.

— A kályhák nem fűtésre szolgálnak — felelte a kórházparancsnok —, hanem ventilációra.

— De hiszen így megfagynak a hadifoglyok!

— A hadifoglyok melengessék egymást — felelte a parancsnok. — Így szól a napiparancs!

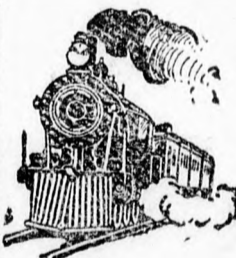
Elsa Brandström lankadatlanul küzdött. 1915 végén elutazott Amerikába, ahol sorozatos propagandaelőadásait felzaklatta az újvilág közvéleményét, felhívta a társadalmi körök figyelmét a hadifoglyok borzalmas szenvedéseire. Gyűjtés útján több mint százezer dollárt szerzett, ami a romló valutájú Oroszországnak óriási összeg volt.

Amikor a cári uralom összeomlott, úgy-

látszott, hogy „Szibéria angyalának“ munkáját veszedelem fenyegeti. A polgári Kerenszkikormány még bizonyosfokú megértést tanúsított tevékenysége iránt, de a bolsevikiek gyanakvással kísérték minden lépését s ahol lehetett, akadályozták munkájában. Néhány hétig letartóztatásban is volt, mert a hadifoglyok kicserélésének akciójánál túlságosan exponálta magát néhány magasrangú tiszt érdekében. Amikor kiszabadult, fokozott erővel folytatta tevékenységét. Gyakran személyes szabadsága, sőt élete közoktatásával lépett közbe, ha méltánytalanságot tapasztalt a hadifoglyokkal való bánásmódban. Bátor, határozott fellépése minden esetben eredményes volt, mert szükség esetén igénybevette az amerikai nagykövet segítségét.

A háború likvidálása után Elsa Brandström még évekig maradt Szibériában. Egész sereg üdülőhelyet, szanatóriumot, egészségügyi telepet létesített, amelyet a szovjet átvett és továbbfejlesztett. Amikor visszatért hazájába, még nem volt negyvenéves. Haja ősz volt, de szeméi élénken, törhetetlenül csillogtak. Ötvenedik születésnapján azzal a felemelő érzéssel tekinthet vissza munkájára, hogy sokszázezer asszony köszönheti neki férje, testvére és gyermeke életét...

A Magyar Lapok

6-ik nagy

olaszországi társasutazása

a XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban.

Tartózkodási idő: Budapest 1 1/2 nap (menet), Firenze 1 nap, Róma 4 nap (Ebből 1 nap kirándulás Nápolyba), Velence 1 nap.

Részvételi díj személyenként 5200 lei.

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Pompeibe. Ennek többletköltsége 1150 lei.

A másodosztályon utazók 1500 lei-vel többet fizetnek.

Jelentkezési határidő: május 20. Egyéni utlevél kell.

Bővebb felvilágosítást ad a MAGYAR LAPOK utazási osztálya.

Eredeti közlemény.

Minden gyomor- és bélbajban szenvedőknek...

Üdvös tapasztalatom után szívemből ajánlom. — írja többek között Enyedi György, Iacodul, u. p. Chendul-Mare, jud. Odorheiu, majd folytatja:

...köszönettel megkaptam a kért **Gastro D.** gyógyszerüket és már örömmel értesítem, hogy az első üveg elhasználása után sokkal jobban érzem magam. Eddigi — évek óta kínzó — bél-fúvódásaim és rettenetes gyomorfélségeim ugyszólván teljesen kimaradtak, csupán hányingerokról panaszkodhatok még. Nagyon kérem tehát Önt, hogy a kitűnő „**Gastro D.**” gyógyszeréből még egy üveggel azonnal küldeni sziveskedjék. Minden gyomor- és bélbajban szenvedőknek üdvös tapasztalatom után szívemből ajánlom. —

Ezek tiszta tények, amikről gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbeteggek rövid kura után személyesen is meggyőződhetnek. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135.— lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszeráránál, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Kinai bomba a sanghaji olasz konzulátus épületére

Sanghaiból jelentik: Az itteni olasz konzulátus épületére bombát dobtak. Sebesülés nem történt és az anyagi kár is jelentéktelen. Első ízben történt, hogy külföldi hatósági épület ellen követtek el merényletet. Eddig csak japán hatósági épületekre dobtak bombát.

Jorga államminiszterfőjelentése folytán a hadbírószék főügyésze Zelea Codreanu ellen megindította a bünvádi eljárást**Zelea Codreanu nem utazott Rómába**

Bucuresti. Saját tud. Zeciu alezredes, a 2-ik hadtest katonai törvényszékének vezető ügyésze N. Jorga államminiszterfőjelentésére megindította az eljárást Zelea Codreanu ellen, de letartóztatását nem rendelte el. A büntetőtörvénykönyv vonatkozó szakasza egy hónaptól hat hónapig terjedhető szabadságvesztést és 2000 leitől 30.000 leig terjedhető pénzbüntetést ír elő. Zelea Codreanu egyébként — értesülésünk szerint — az országban tartózkodik, mert annak idején, mikor Rómába való utazását bejelentette, tavaszra lehetetlenné vált.

Az angolok minderre gondolnak.

Londonban arra is begyakorolják a lakosságot, hogy repülőátadás esetén lehetőleg folytassák a munkát, természetesen gázmaszkban. Főleg a bombák által okozott károk helyreigazítása, felépítése igen fontos. Képünk építőmunkások gázmaszkos építési gyakorlatáról készült.

Főlemelkedés a kishitűségből

Alba-Iulia aranyzívű püspökének a nagybőjti körlevelét közöljük az alábbiakban. Az Isten-szeretet és emberszeretet szent tüze világít és melegít a körlevél soraiból. Csak az ilyen lelkület képes arra bennünket, hogy bőjtünk derűs és örömteljes legyen. Csak így tudjuk meglátni Egyházunk jelenkori üldözöttségében is a Gondviselés eszközét. Csak így vehetjük észre a hit- és erkölcsi életünkön élőködő szörnyű családellenes bűnökét. A körlevél szavait tehát a legnemesebb aggodalmaskodás iratta le. Mindenkinél el kell olvasnia és mindenki talál benne valamit, amit élete rendezése céljából értékesíthet. Ezért közöljük mi is olvasóinkkal. (Szerk.)

A nagybőjti szent időknek egyik fontos célja az, hogy az ember lelkét megszabadítva a test szolgálatára alól, nagyobb lelkesedéssel, őszintébb odaadással és több készséggel vezesse a Mindenható felé. Egy az életünk célja: az Isten felé való törekvés. És ennek az igazi életnek különösen a nagybőjt folyamán kellene megvalósulnia. Sajnálatosul kell megállapítanom, hogy az idej nagybőjtnek hangulatából, szelleméből hiányzik ez a jókedvű, derűs és diadalmas Isten felé való törekvés. Ellenkezőleg. Mintha fagy lepte volna meg a lelkeket, a lemondás, az elkeseredés, a kicsinyhitűség lett az úr a lelkek felett. *Valahogy úgy érzik az emberek, hogy ugys minden mindegy.* Már semmi sem sikerül, már csak eredménytelenségről számolhatunk be. *S ennek a lelki beállítottságnak az az oka, hogy a kereszténységet és szent egyházunkat üldözik világszerte.* Még emlékezünk a világháború utáni időkre, amikor a teljes fejtelenségben, a nagy káoszban egyedül a katolikus egyház tudott kiutat mutatni. Nagy becsülete volt akkor a katolikus egyháznak. Pápjai a kormányokban vettek részt és szavára felfigyelt mindenki. Mekkora változott azóta a helyzet. A világ ugyan megnyugodott egy kissé, de a vallástalan és vallásellenes áramlatok mindenfelé felszínre kerültek. Üldözések mindenfelé. És ez kedvetleníti el a mai embert. Ez nyűgözi le és veri bilincsekbe lelkét úgy, hogy nem tud szabadon szárnyalni a Mindenható felé.

Pedig kedves jó testvéreim, átnéztem az írást és egy szót sem találtam benne, amely ígéretet tett volna egy jobb földi jövőre. Ellenkezőleg. Isteni Mesterünk az Ur Jézus minden alkalmat felhasznál arra, hogy előkészítsen bennünket a jövődjő bajokra. Ime az Ur Jézus szavai: „Mert átadnak titeket a törvényszékeknek és megostoroznak benneteket zsinagógákban; és a helytartókhoz és királyokhoz hurcolnak majd énérettem.” (Máté X. 17—18). Továbbá: „Odaadja pedig a testvér testvérét halálra és az atya fiát; és a gyermekek szülei ellen támadnak és megölik őket. És gyűlöletek lesztek mindenki előtt az én nevemért; aki pedig állhatatos marad mindvégig, az üdvözül.” (Máté X. 21. 22).

Az isteni Üdvözítőnek ezek a szavai nem úgy hangzanak, mintha földi győzelemre, eredményre adnának reményt. Ellenben megállapíthatjuk belőlük azt az igazságot, hogy még azok is, akik napjainkban a legelkeseredettebben üldözik anyaszentegyházunkat, tulajdonképpen nem tesznek mást, mint engedelmességek az Üdvözítőnek és az Ő jövődjőléseinek beteljesítéséről gondoskodnak.

Azért, kedves jó testvéreim, nincsen ok az elkeseredésre és kicsinyhitűségre. Ellenkezőleg igyekezzünk a nagybőjti szent időben akaratunkat megedzeni, hogy mi is, ha kell, magunkra vehessük az Ur keresztjét és követhessük Őt oda, ahová vezet. A fő az, hogy állhatatosak maradjunk mindvégig, mert csak így üdvözölhetünk.

Gondoljátok meg, hogy milyen nagy kincsét hordoztok magatokban, a halhatatlan lelket. A világnak minden kincse, minden múltó eredménye és sikere nem mérhető össze az em-

ber lelkének értékével. Annak a léleknek az értékével, amelyre olyan ritkán gondolunk. Ha valami baj van a test körül, ha valami betegség jelentkezik, akkor mindenki rejtve és szorongosan siet az orvoshoz. Ápoltatja, gyógyíttatja azt a testet, amelynek földi élete Isten akarata szerint alig egy pár évtizedre terjed. De a lélek bajával, a lélek gyengeségével bizony alig törődünk. *Tudjátok, kedves jó testvéreim, hogy a nagybőjti kegyelmi időben minden keresztény katolikus ember szent kötelessége a bűnbánat szentségéhez járulni, lelkét megtisztítani minden bűntől.* Aki az egyháznak még ezt az előírását sem tartja be, alig érdemes arra, hogy keresztény katolikusnak nevezessék. Ezen szent kötelességünknek ez idén is eleget akarunk tenni. De komolyan. Nemcsak a látszat kedvéért, nemcsak szokásból, nemcsak saját lelkiismeretünk megnyugtatására akarunk „gyónni”, hanem mélyseges bűnbánattal, erős szent elhatározással akarunk a bűnbánat szentségében részesülni, hogy az idej nagybőjt tényleg egy új élet kezdetét jelenítse számunkra. Egy új életet, amelyben lelkünkre nagyobb gondot fordítunk és amelyben a lélek meggyőződése szerint fogjuk földi életünket is irányítani.

Mindenkinek egyéni ügye saját lelki élete. Mindenki saját maga tudja legjobban, hogy milyen bűnök, hibák és gyengeségek terhelik lelkiismeretét. De ha az aggódó pásztor szemével végignézik a nyájon, feltűnik, hogy mennyire meglazult a családi élet, mennyire sivár a házak tája.

Kedves jó testvéreim. Ha lelkiismereteket vizsgáljátok, nagyon kérlek, legyetek különös gonddal erre a kérdésre. *Sem jó keresztény katolikusok, sem jó állampolgárok, sőt még az emberi társadalomnak sem lehetünk igazán hasznos tagjai, ha erős, elszánt akaratral nem küzdünk mindazon törekvések ellen, melyek a családot, a családi életet ki akarják irtani az emberiség életéből.*

Itt vannak mindenekelőtt azok, akik nem akarnak családot, bár a Mindenható családalapításra rendelte őket. Szegény szerencsétlen emberek. Itt a földön *gyilkosai saját családjuknak, fajuknak és az egész emberiségnek* és hogy a másvilágon mi vár rájuk, arról jobb nem is beszélni. Édes keveset változtat a dolgon az a körülmény, hogy saját lelkiismeretük megnyugtatóra „egyket” vagy „kettőcsket” megengednek maguknak. Isten és a természet törvényeit nem lehet és nem szabad büntetlenül áthágni. Vagy termékenységet vagy önmegtartóztatást vár híveitől az Ur. Megalkuvás nincsen.

De maga a családi élet is telve van áldozatokkal és lemondásokkal, úgyhogy csak az Isten kegyelmében megerősített lélek tudja azokat elviselni.

Mennyi áldozatot hoz az édesapa és az édesanya gyermekeiért! De vajjon mindig meghozza-e? És örömmel, jókedvvel? Milyen tiszteletben kell, hogy tartsa édes szülőit a gyermek, hogy megfeleljen Isten IV. parancsolatának! De vajjon megadja-e a tiszteletet és a szeretetet? Aki önzetlen szívvel és lélekkel igyekszik a családban tevékenykedni, az boldogságot és meglepedést fog maga körül terjeszteni és a végén maga is boldog és meglepedett lesz. De aki kapzsi önzéssel akar elhelyezkedni a családban, az csak ellenségeskedést és gyűlöletet szít környezetében s a végén maga is boldogtalan és szerencsétlen lesz.

Kedves jó testvéreim! Használjuk jól fel az idej nagybőjt kegyelemteljes idejét. Igyekezzünk magunkban fokozni és megerősíteni az isteni gondviselésbe vetett rendíthetetlen hitet. Igyekezzünk lelkünkben kivetni minden salakot, ami oda lerakódhatott és legyünk minden erőnkkel azon, hogy a boldog családi élet mindenütt, az egész földön, de különösen a mi környezetünkben újra fellendüljön. Isten kegyelme legyen velünk!

† GUSZTÁV KÁROLY
püspök

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400

nyegyedévre 210, egy óra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Szébb és melegebb idő, az eső kelet felé elvonul s a felhők felszakadnak. Élénkebb nyugati szél jön.

Az oradeai premontrei templomban március 31-én, csütörtökön este 11-től 12-ig Szent Óra szentségkítétellel kapcsolatban; április 1-én, a hó első péntekén a fél hét órai szentmise után elmélkedés; április 3-án, vasárnap szentségimádás reggel 7-től este fél 8-ig; délután fél ötkor keresztúti ájtatosság; fél hatkor karima; fél hétkor szentbeszéd, utána litánia.

SZIGORUAN TILOS A HELYI KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁGOKNAK KÖNYVET, UJSÁGOT, SZINHÁZI VAGY MÁS LÁTVÁNYOSSÁGI JEGYEKET ELHELYEZNI. Miniszteri előírás alapján a bihormegyei prefektúra szigorú rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy a helyi közigazgatási hatóságok, polgármesterek, pretorok, csendőrség, rendőrség bármiféle könyvet, ujságot, hirdetést, színház, vagy más látványossági jegyeket helyezzenek el, bármilyen célra is fordítsák a befolyó összeget.

Április elsején megnyílik a satumarei repülőtér. Satumare. Saját tud. A kereskedelemügyi minisztérium a légügyi minisztériummal közös szövegű rendeletet adott ki, amely szerint a satumarei repülőtér nemzetközi légi kikötőnek nyilvánítják. A repülőtér vámkirendeltséget állítanak fel. A légügyi minisztérium utasítására a légi kikötő építési munkálatait meggyorsították. Április hó folyamán a satumarei repülőtér ismét átadják a forgalomnak.

A LAKBÉRLETI SZERZŐDÉSEK ÁPRILIS 23-IKI LEJÁRATÁT ÖT NAPPAL MEGHOSZSABBITOTTÁK. Bucuresti. Saját tud. Tekintettel arra, hogy az idén az április 23-iki költözés időpontja a román húsvéti ünnepek előtti napra esik, az igazságügyminiszter rendelettörvényt készített, amely megengedi a 23-án lejáró lakbérleti szerződések április 28-ig való meghosszabbítását.

SZABADSÁGVESZTÉSSEL BÜNTETTE A TÖRVÉNYSZÉK AZ ELVÁLT FÉRJET, AKI A TARTÁSDÍJAT NEM FIZETTE PONTOSAN. Mercurea-Ciuc. Amint ismeretes, az új büntetőtörvénykönyv szigorúan védi a családi életet és annak erkölcsi fenntartása érdekében súlyos büntetéseket helyez kilátásba. Az itteni törvényszék első ízben tárgyal olyan ügyet, melynek során kiderült, hogy az elvált férj nem fizette pontosan a jogerősen megítélt tartásdíjat volt feleségének. Cs. A. lelenceni gazdálkodó azzal védekezett, hogy ő fizetett volna, de nem volt olyan jövedelme, hogy az kitett volna havi 300 lei. A törvényszék nem fogadta el a védekezést, hanem háromhavi fogházzal sújtotta az elvált férjet és egyben kötelezte végrehajtás terhe alatt, hogy az elmaradt tartási díjakat fizesse meg és a jövőben pontosan tegyen eleget a jogerős ítélet rendelkezéseinek, mert ellenkező esetben súlyosabb büntetést alkalmaznak ellene.

* **Hasműtétek utáni időszakokban** egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként bevéve, kitűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

Új énekkar Mediason. Saját tud. P. Stöchl Richard vezetése alatt új római katolikus egyházi énekkar alakult. Az új énekkar már szorgalmasan gyakorol. Az új énekkar első bemutatkozása virágvasárnapján lesz a templomban, míg Nagypénteken ugyancsak közreműködnek a Passió éneklésével.

Zürichi zárlat. Párizs 13.23, London 21.66 fél, Newyork 435 fél, Brfűszel 73.64, Miláno 22.94, Amszterdam 241.55, Berlin 174.95, Bécs — schilling 54, Prága 15.23, Varsó 82.20, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Tűz egy satumaremegei római katolikus plébánián. Satumare. Saját tud. A jobbi római katolikus plébánián tegnap este tűz pusztított. Kigyulladt a cselédház fedélzete és hatalmas lánggal égni kezdett. A falu lakossága azonnal összeszaladt és a veszélyeztetett épület megmentésére törekedett. A cselédházat csak részben sikerült a pusztulástól megóvni, de a tűz továbbterjedését sikeresen megakadályozták. A kár így is jelentékeny. A nyomozás megállapítása szerint a tüzet a kéményből kipattant szikra idézte elő.

Még meg sem indult a tavaszi gazdasági munka s máris pusztít a szülői gondatlanság. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Sokszor foglalkoztunk lapunk hasábjain azzal a szülői nemtörődomséggel és gondatlansággal, melynek évenként igen sok ártatlan gyermekélet esik áldozatul: a szülők elmennek munkára és mire hazatérnek nincs többé életben egy-egy bimbózó emberélet. Ez a nagy szülői fájdalommal jár, azzal is jár, hogy minden esetben gondatlanságból okozott emberölés miatt bírói eljárás alá is vonják a gondatlan szülőket. Több gondot kell fordítani a gyermekekre, mert a gyermek a jövő hajnala. Legutóbb a megyében egy napon két halálos gyermekbaleset történt a kellő felügyelet hiánya miatt. Caras Ioan bicaz-ardeleanui gazdálkodó hároméves hasonnevű kisfia a Becas-patak partján játszadozott, ahonnan az olvadástól megáradt patakba esett és ott lelte halálát. — Bancu községbe Bójtthe József két éves gyermeke lett áldozata a gondatlanságnak. Borzalmas körülmények között fejezte be ártatlan életét: az istálló hátamögött lévő trágyagödörbe esett és ott megfulladt. Az eljárás mindkét esetben megindult a szülők ellen.

Csak a törvényes előírások betartása mellett szabad a megye területén halászni. Oradea. Saját tud. A bihormegyei prefektúra az állami halászati igazgatóságtól kapott utasítások alapján elrendelte, hogy a megye területén csak a törvényes előírások betartásával halászhatnak. A halászás ugyanis nagyon sok kivánnivalót hagyott maga után, mivel a halak, amelyek elsőrendű szükségleti cikket képeznek, orvhalászok kénye kedvének voltak kiszolgáltatva és egyes helyeken teljesen kipusztították. Ezt az állapotot véglegesen megszüntetik és a halászati jogot az egyes halásztársaságoknak adják bérbe. A halászati bérletek összege az államot illeti. Ezek a halásztársaságok védeni kötelesek a halállományt és felfüggesztik a halászt a szaporodás idejére. A rendelkezés értelmében tehát ezentul ugy a hegyi, mint a mezővárosi folyókban csak a halásztársaságok engedélye alapján szabad halászni. Mivel az összes mezővárosi folyók az állam tulajdonába tartoznak, a halászoknak a halásztársaságok engedélye mellett az állami ellenőrzési igazolvánnyal is rendelkezniük kell.

Három hónapi fogházra ítélték az „aranygyárost”. Satumare. Saját tud. Megirtuk, hogy a balamarei rendőrség házkutatás alkalmával aranyfeldolgozó kelleket, valamint kémiai anyagokat talált Ferenc Farkas ecetgyáros lakásán. Ferenc ellen az volt a gyanu, hogy összejátszik az állami bányák munkásaival és aranycsempészéssel foglalkozik. A Nemzeti Bank feljelentésére az ecetgyáros ellen eljárás indult. A törvényszék az ügyet a vádlott távollétében letárgyalta és Farkast háromhónapi fogházra ítélté.

Terménypiac. Cluj. Saját tud. Buza 560, árpa 410, zab 510, tengeri 330, bab 580, lóheremag 1900, lucernamag 3800, nullás liszt 1020, négyes liszt 940, ötös liszt 900, tengeri liszt 470—540, korpa 310, széna 140—160, lucerna és lóhere 180, buzaszalma 85, tökmag 800 lei métermázsánként.

LEGFRISSEBB KÖNYVEK:

Dederich: Szentbeszéd vázlatok	72 lei
Gyénessy: Uram nem vagyok méltó	60 „
Láng-Solymoss: Róvid liturgika	116 „
Láng: A munka élettana	116 „
Nozlopi: Világnézetek	175 „
Walter: Isten képe	110 „
Trikál: Az új szellemiség	105 „
Rusznay: A nő a modern társadalomban	72 „
Kendy-Pinály: Vitaminok	116 „
Adine: Arnaparti város	35 „
Petro: A gyermek korai szentáldozása	105 „

Kaphatók: könyvosztályunknál.

Feljegyzések

A három szudéta-német aktivista párt, melyek hosszú évek óta egy-egy miniszterrel résztvettek a kormányzásban, most gyors egymásután kivált a kormányzó többségből. Kettő közülük — az agráriusok és a keresztény-szocialisták — beolvadtak a Henlein-pártba, a harmadik, a szociáldemokraták megmaradtak ugyan külön pártnak, a német jellegű alakulat két zsidó vezetője az öreg Czech és a fiatalabb Jaksch mögött azonban egyre jobban csappan a hívők tömege.

A Henlein-párt alaposan kihasználja ezt a nemzeti lendületet. A napokban Csehszlovákia németlakta városkaiban és falvaiban feltűnő plakátok jelentek meg. Egy óra szám-lappal ábrázolták, a kismutató a tizenkettesen állott, a nagy mutató a tizenegyesen. Az írás rajta pedig csak annyi: „Még beléphetek a szudéta-német pártba!” A szellemes fogásnak óriási sikere volt: napokon keresztül a városokkal tolongtak az emberek a párt irodái körül. Ezekben a napokban a szövetségi jog felett rendelkező tagok száma 1.250.000-ról amennyit az emlékeztető 1935. évi választásokon kapott a Henlein-párt, 1.600.000-re emelkedett.

Ez a folyamat és különösképpen az a fordulat, hogy ma már egyetlen német párt sem vesz részt az országkormányzásban és nincs is olyan, amelyik bármilyen címen résztvehetne, igen érdekes közjogi kérdést tűzött napirendre.

A csehszlovák közjogi álláspont eddig az volt, hogy Csehszlovákia nemzeti állam, annak ellenére, hogy a lakosság felénél több más nemzetiségiek fiából áll. Az államok nemzeti jellegét azonban, hirdette ez a tanítás, nem a közös nemzetiség adhatja meg egyedül, hanem azt pótolhatja a közös állami érzés, mely politikai szempontból egyértelmű a közös nemzeti érzéssel. A svájci példa valóban e lehetőség mellett szól. Ezt a tételt azonban a közelmúlt időkig — Henlein fel-lépéséig — igazolta a németek többségének magatartása: 1.200.000 német szavazatot képviseltek azok a pártok, melyek 1926 óta minden kormányba kiküldötték képviselőjüket, míg ellenzéki, elutasító magatartást a német-ségnek csupán egy harmada tanúsított.

Amint fennebb láttuk, ez a helyzet az utóbbi három év alatt teljesen megváltozott. A németek együttműködése megszűnt. A következménye ennek — éppen a csehszlovák közjogi tanítás alapján — az volna, hogy az állam ezzel nemzeti államból, szinte automatikusan átalakult nemzetiségi állammá. A kérdés az, hogy ez az átalakulás mikor és hogyan kaphat kifejezést az ország alkotmányában?

A szudéta-németek ezt követelik most. Politikai küzdelmeikben nagy fegyvermeztiséget, higgadtságot és tökéletes törvénytiszteletet tanúsítanak. Ennek illusztrálására érdekes epizódot beszélnek el az ottani lapok. Egyik közlésben népgyűlést rendezett a Henlein-párt, melyet váratlanul felakartak fegyveres erővel oszlatni. A hatalmas terem több ezer főnyi közönsége erre halálos csendben, egyetlen moccanás, minden tiltakozás és felzúdulás nélkül összefont karokkal ült a helyén — egy egész órán keresztül. Amikor pedig ez a néma óra letelt, a legnagyobb csendben és nyugalomban szétoszlott.

Ennek a tökéletes fegyvermeztiségnél nagy hatása volt. Nemcsak arra a népre, melynek törvényes szándékait és komoly nemzeti fegyelmét fejezte ki, hanem azokra a kormányfőre is, kiknek e törvényes formában jelentkező törekvésekkel számolniuk kell és a jelek szerint számolni is fog-nak. (Skin.)

Kulturhét Smigen. Medias. Saját tud. A smigi magyarság követésre méltó összetartásról tett bizonyosságot, mikor vállalta egy kulturház felépítését. Az építkezések a közeli napokban már megkezdődnek. A Kulturház létrehozásáért P. Tréfa n Thimoteusz mediási zárdafőnököt, P. Küllö Bonifácot, valamint Papp Árpádot, a smigi katolikus egyházközség gondnokát illeti elismerés-

UJEVTŐL KEZDVE BELGRÁDON AT KÖZLEKEDIK A SZIMPLON-EXPRESSZ. Timisoara. Saját tud. Jelentették, hogy a kisanantant gazdasági tanácsa kimondta, hogy a Szimplon-expressz mihamarább megváltoztatja útirányát, úgyhogy Bucuresti és Belgrad között megfelelő vasuti forgalmat létesítsenek. A Szimplon-expressz útjában Timisorat érintve, nem Jimbolia, hanem Versec—Pancsova—Belgrad irányában megy tovább Párizsba. Az új májusi menetrend szerint a Szimplon még megtartja eddigi útirányát, vasuti körökből kapott értesülésünk szerint azonban január 1-én már bekapcsolják Belgradot a bucaresti—párizsi útvonalba. Addigra Jugoszlávia az illető vonalrészlet megfelelően át fogja építeni.

Az „exportörök” lopással szerezték külföldre szállított árujukat. Satumare. Saját tudósítónkól. Ravasz bűnözők felett ítélkezett a satumarei törvényszék. A határmenti községek földműves népe már régen panaszkodik, hogy a legelőről kitokozatos módon eltűnnek a legszebb, legjobban kihizlalt marhák. A csendőrség nyomozása hosszú ideig eredménytelen maradt, míg a véletlen a hatóság kezére játszotta a bűnösöket. A határőr katonák a esőtől felázott földben ökönyomokra lettek figyelmesek, amelyek román területről csak területre vezettek. A katonák lesben állottak, mert sejtették, hogy a marha-csempészek ugyanazon az úton térnek vissza, amelyen elhagyták az országot. Később Mandruti Mihály, Vasile János és Vasile Teodor személyében a csempészeket sikerült letartóztatniok. A földművesek bevallották, hogy a marhákat ők lopkodták a legelőkről és az állatokat, mint exportörök, Csehországban darabonként 400 koronáért eladták. A bíróság a tetteseket fejenként kétévi fogságra és 3000—3000 lei pénzbüntetésre ítélte.

ELKÉSZÜLT AZ ARDEALI, BANATI ÉS BUCOVINAI HADIROKANT TISZTEK ÉS ALTISZTEK FELSEGELYMODVÁNYA. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Annakidején megírjuk, hogy az ardeali, banati és bucovinai hadirokant tiszték és altisztek öfélése elé készülnek, mert, bár egységesítve vannak a hadinyugdíjak, azokat a volt osztrák-magyar hadseregbeli rokkantakra nem alkalmazzák és így a háború rokkantainak egyrésze valósággal nyomorog. Most készült el az emlékirat megszerkesztéséhez szükséges adatszolgáltatás számbavétele. Ebből kiderül, hogy az ardeali, banati és bucovinai volt osztrák-magyar hadsereg rokkant tisztjeinek és altisztjeinek a száma: 228. Ezeknek a jelen pillanatban folyósított hadinyugdíjjárandságuk havi 436.495 lei összeget tesz ki, mely az egységesítéssel 1.567.820 lei havi összegre emelkednék. A különbözet 1.131.325 lei lenne havonként. Ebből is látható, hogy az állam szempontjából nem volna jelentékeny megterhelésről szó és ezzel szemben érvényesülne a méltányosság, emberiség és igazság szelleme. Az emlékirathoz csatolt kimutatás részletesen ismerteti a rokkant tiszték és altisztek személyi adatait, anyagi helyzetét és más számbavehető körülményeket és rámutat a hadinyugdíjtörvény azon szakaszaira, melyek alapján a nyugdíjegyűsítés megtörténhetik. Az adatok összegyűjtését Részegh Viktor rokkantfőhadnagy, lapszerkesztő végezte sok fáradsággal és gondossággal és a kimutatást Suciú Antal rokkantfőhadnagy, dr. Protz. Scollat, Apateanu és Rusindeliariu rokkant tiszték, illetve altisztek írták alá rajta kívül.

*** Mindig szép lesz a foga, ha akarja.** Használjon reggel és este Chlorodont fogpasztát. Egyszeri használat után már szépen megtisztítja a fogat.

Ciucmegyei hírek. Saját tud. Albert Agostonné v. alea-strambai születésűt a csendőrség letartóztatta és az ügyészségnek adta át, mert ez év március elején Kolumbán Józsefné odaváló állott állapotban lévő asszonyon tiltott műtétet hajtott végre és az asszony vérmérgezésben meghalt. A születésűt a vizsgálóbíró előzetes vizsgálati fogságba helyezte, azt azonban a törvényszék váditanácsa nem erősítette meg és így szabadlábra került. Albertné, az eljárás azonban továbbfolyik ellene. — Egyetlen tárgyalási napon hetveneg erdőkíhágási ügyben hozott ítéletet a járásbíró és a székegy falusi gazdákra 500—1500 leig terjedő pénzbüntetéseket rótt ki mintegy nyolcvanezer lei értékben. — Neguj Andráshímes-fageti lakosnál foglalat eszközöit a végrehajtó időközben azonban Negui a lefoglalt tárgyakat eladta. Lefoglalt tárgyak elszikkasztása miatt hathavi fogságra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélték.

IPARI KIÁLLÍTÁS A BANATBAN. Timisoara. Saját tud. Az ipari munkaadók szindikátusa a helybeli iparosokban kiállítást rendez. A kiállítást április 14-étől 26-áig tartják nyitva. Az iparosokban egész épületét átadják a kiállítás, illetve a „husvéti vásár” céljaira. Kiállíthatnak timisoarai, de más iparosok is.

Katolikus Nők Napja Chisneu-Crisen. Megható és bensőséges lelkiüettel hódolt a chisnau-crisi katolikus nőtársadalom folyó hó 27-én a Katolikus Nők Napja eszméjének. Bánáss László c. kanonok-esperes három napi lelkigyakorlatot tartott az iskola termét zsufolóság megtöltő hallgatóknak. Vály Elemérné, a katolikus leányegylet elnöknője megkapó és frappáns történeti vonásokkal esztelte a nő hivatását az Eucharisztia szolgálatában. Közös áldozás után a leányegylet tagjai megújították fogadalmukat Bánáss László c. kanonok magasan szárnyaló és lélekemelő szavai mellett. A három napi bensőséges lelkiünnep egy hangulatos kedves emlékü üzsonnával zárult be.

UTÉPÍTŐ MUNKÁSOK HALALOS SZERENCSETLENSÉGE. Belgrad. Posgar közelében utépfésés közben sziklaomlás történt. A leomló sziklatörmelékek három munkást agyon-sújtottak, hármat súlyosan megsebesítettek. Lehetséges, hogy a törmelékek alatt még találjanak áldozatokat.

A „Katolikus Nők Napja”-t Braşovban is ünnepélyes körülmények között tartották meg. Dél-előtt a nők százai járultak közös szentáldozáshoz, délután pedig jól sikerült műsoros előadás keretében méltatták a „Katolikus Nők Napja”-nak jelentőségét és célkitűzését. Itt említettük meg, hogy a Katolikus Nőegylet hosszú szünet után április 3-án, vasárnap tartja meg a legújabb Szent Antal estélyét, amelyre lapunk braşovi olvasóit ezuton hívják meg Szedlacssek Jánosné és Lázár Elekne háziasszonyok.

Cluj város költségvetése. Saját tud. Cluj város pénzügyi osztálya a legnagyobb takarékoság jegyében összeállította az új költségvetést, amelynek végösszege több, mint 13 millió lejtel kisebb, mint az elmúlt évben. A nagy különbözetet a kiadási tételek könyörtelen csökkentése révén vitték keresztül és még számolni lehet azzal is, hogy a belügyminiszter további takarékoságot fog a városnak előírni. Mint jelentették, a új költségvetésben az iskolák, közművelődési egyesületek támogatására 7.259.740 leit szántak. Ebben a tételben szerepel a Magyar Színház segélye is 100 ezer lejjel, szemben a tavalyi 200 ezer leies előirányzattal. A kisebbségi iskolák és közművelődési egyesületek ezuttal sem jutottak segélyhez.

EUCHARISZTIKUS KÖNYVEK:

Bangha Béla S. J.: EUCHARISZTIA. Az Oltáriszentség tanának hittani és erkölcsi tartalma	235 lei
Rab Pál S. J.: EUCHARISZTIKUS PÉLDÁK. 128 példa az Oltáriszentségről	70 "
Bangha Béla S. J.: AZ OLTÁR TITKA. II. kiadás	45 "
Bangha Béla S. J.: ÉLETÜNK ÉLETE. Elmélkedési és előadási vázlatok az Oltáriszentségről	25 "
Faber Vilmos: EZ NAGY SZENTSEG VALÓBAN. Lelkiolvasmány és beszédanyag	165 "
Petró József dr.: A GYERMEK KÖRRAI SZENTÁLDÓZASA. Több jeles szerző beszéde e tárgyról	105 "
Meschler-Csávossy: KÉSZÜLET A NAGY LAKOMÁRA. Imaalku könyv, mely gyönyörű elmélkedéseket és szentmiséimákat tartalmaz	72 "
Eymard-Scheffler: AZ ISTENI NAGY SZENTSEG. 44 elmélkedést közöl az Oltáriszentségről	80 "
Eymard-Scheffler: SZENTÁLDÓZÁS, ÉLETFORRÁS. 47 elmélkedés a szentáldozásról és szentmiséről	80 "
Lucas-Ambrózy: A TABERNÁKULUM FÉNYÉBEN	105 "
Lucas-Ambrózy: ÜDVÖSSÉGED A KIS OSTYA	105 "

Kaphatók: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

*** Idősebb embereknél, kiknek székletete rendellenes és fájdalmas,** sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a megfelelő bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

Április elsején túl nem hosszabbítják meg az állampolgársági igazolási iratok benyújtási határidejét

Bucuresti. Saját tud. Ellentétben az utóbbi napokban fogalomba hozott híresztelésekkel, az igazságügyminiszterium közli, hogy a honossági felülvizsgálás alá eső zsidó polgároknak nem engedélyez április 1-én tul újabb haladékok irataik benyújtására.

Hozzájárulás a határerődítmények költségeihez

A megyefőnök felkéri az alább felsoroltakat, hogy az erődítmény munkálatokhoz való hozzájárulás céljából a vármegyei prefektúra termében március hó 31-én megjelenni sziveskedjenek:

- Domocos Dimitrie, Tóth Kovács Imre, Fungel Kálmán, Nicom Carol, Silaghi Iosif, Genuth David, Berindea Gheorghe, Róza Gyula, Czitrom N., Fleischer Z. Gizelle, Zipsz Antal, Lungaru Gheorghe, Morvai Gyula, Mille Vilmosné, Kenéz Julianna, Selmezi Gusztáv, Ozsvát Julianna, Plaino Richard, Veres Julianna, Popovici Miklósné, Barta Janos, Popa Ioan, Szakács Margit, Kursinszky Kálmán, Biró Margit és Erzsébet, Tóth József, Boldie Teodosie, Erdély Gyula, Lieberman Imre, Róth Mór, Popescu Aurél, Aştilean Vasile, Cáp. Bredău Ioan, Tudor Ioan, Moga Matei, Jarovszky Károly, Kéri Mihály, Paul Pál János, Máthé István, Mator Stoica Mihalache, Gulyás Stefan si Parasca, Cáp. Ionescu Constantin, Popa Petru, Pop de Popa Ioan, dr. Réti Ignác, Cáp. Stroiescu Spiridon, Popescu Ioan, Puscaş Teodor, Szabó Frigyes, Vád. Costa Elena, Balog Ioan, Peri Maier, Sot. Savu Nicolae, Konath Dezső, Toma Ioan, Vád. Pantela Ilie, Schwartz Ferenc és neje, Bodor József, Szolga Ferenc, Loct. Popescu Gheorghe, Pop Iuliu, Hent Petru, Olbaum Berta és Pál, Cápitan Nestorescu, Cáp. Ciehan Vasile, Csillag Árpád, Pusta Petre, Weisz Jenőné, Malan Petru, Simion Imre, Varga Sándor, Budău Cornel si etia, Portan Teodor, Dienes István, Géczy Ferenc, Mihut Nicolae, Malek Eugenia, Matta Ioan, Zuker Ignác, Szeder János, Vaina József, Steinar Rozália, Szabó Attila és Gróh József, Radler Agost, Bálcus Ioan, Háber Gáspár, Schwartz Dezső, Moldovan Ioan, Albut Gheorghe, Szilágyi István, Fried Jenő, Ács László, Negru Gheorghe, Retschild Izidor, Krampanzky Lajos, özv. Gulyás Istvánné, Papp Anna, Fridvolovszky Istvan.

Befejezéshez közeledik a vizsgálat a hadiözvegyek és árvák nyugdíjszövetsége elnökének visszaélési ügyében

Szabadlábba helyezik luga dr-t és két bűntársát?

Cluj. Saját tud. Juga Jusztin dr. a hadiözvegyek és árvák nyugdíjszövetsége tagozati elnökének visszaélési ügyében, a befejezés felé közeledik a vizsgálat. A vizsgálóbíró elé beadott tanuk vallomásából kiderült ugyanis, hogy a letartóztatásban lévő ügyvéd terhére rótt bűncselekmények alapján véve nem is olyan nagyméretűek, mint azok első pillanatban látszóttak. Danicel Grigore vizsgálóbíró ugyanis, miután felülvizsgálta és alaposan kihallgatta a többszáz főre tehető kedvezményes igazolvánnyal rendelkező tagokat, arra a megállapításra jutott, hogy mindössze 25—30 jogtalanul kiállított kedvezményes utazási igazolvány van forgalomban. A vizsgálat utóbbi fázisában azonban már az a gyanu merült fel, hogy nem is inkább az igazolványok jogosulatlan kibocsátása körül merültek fel visszaélések, mint inkább a lebélyegzések alkalmából szedett volna Juga dr magasabb láttamozási illetékeket. Erre vonatkozólag még folynak a kihallgatások s valószínűnek látszik, hogy úgy Juga dr, mint két bűntársa közelebbről szabadlábra kerülnek.

Piros cédula az ajtón

Gyermekeink megvédése a ragályos betegségek ellen

Hogyan védjük meg gyermekeinket a járvány ellen? Ez a kérdés sokszor fejtörést okoz a gyermeküket szerető szülők számára. Nem azt értjük „megvédés” alatt, hogy az alábbi tanácsok betartásával sohasem kap egyetlen gyermek sem járványos betegséget — hiszen el sem képzelhető, milyen sok az ok és alkalom arra, hogy a járvány terjedjen. — de gondos elővigyázatos szabályok betartása nagyon sokszor megakadályozhatja a járványos betegségek terjedését.

Olyan családokban, ahol több gyermek van. — mindenütt vigyázni kellett arra, hogy minden gyermeknek külön asztalkendője, pohara, fogkefeje legyen. Ahol ez anyagi okokból kivétel, ott legalább is mossák meg ezeket a tárgyakat, mielőtt egyik a másik után használná. Hiába testvérek és egy családban élők, sem sértőnek, sem szeretetlennek nem szabad találni a gondolatot, hogy lehet már beteg az egyik, mikor a másik még egészséges és a legkönnyebben átplántálhatja a bajt egyik a másikra. Ha megszokják a családban a felület és minden higiénát nélkülöző szokásokat, iskolában és később felnőtt korban is gyakorolják azokat. — ezzel aztán könnyen szereznek nemcsak heveny-bajokat, hanem olyan súlyos fertőzéseket is, amelyek miatt egész életükön át sínylődhetnek, sőt korai halálukat is okozhatják.

Az is nagyon rossz szokás, ha az ágyneműt — több gyermekét — egy ágyba vetik be és este, mikor szétosztják, ahogy jön, odateszik. De meg kell tiltani az egymás ruháinak cseréberését is. Évekig tartó hajbetegség vagy bőrbetegség nem egyszer volt következménye a barátságos próbálgatásoknak, ha járványról nem is beszélünk.

Mindennél fontosabb azonban, hogy a gyermekek öntudatosan tudjanak tiltakozni az ellen, hogy akár más gyermekek, akár felnőttek megcsókolják őket. A szájoncsókolást pedig senkitől se tűrjék. Általában még a családban is jó mérsékelni ezt a szeretetnyilvánítást, hiszen annak olyan sok más módja is van.

Nagyon szükséges és elengedhetetlen szabály az, hogy étkezések előtt, vagy ha pénzzel jár akár gyermek, akár felnőtt, — mosson kezét. A pénz a legnagyobb járvány-terjesztő. Továbbá rá kell nevelni a gyermekeket arra, hogy szüleik távollétében sehol máshol ne egyenek, utcai fagyaltostól, cukorkaárustól, egyedül magukban ne vásároljanak. Hányszor lehet látni, hogy a piszkos pénzt együtt szorongatják kezükben a cukorral, vagy a fagyaltos osllyával. Jól kimelegedve szopogatják a fagyaltot és másnap szegény édesanya törheti a fejét, hogy a gyermek honnan szerezte a tüszőstoroklobot?...

Járványos időben ne engedjük a gyermekeket a játszótérre. A barátkozás rendesen nem azzal kezdődik a kicsinyek között, hogy bejelentik egymásnak az otthoni járványos betegséget, hanem az otthonról hozott babával, labdával reg kizárták magukat, mikor a kísérő nővérke, nőrsz. vagy dada tudomást szerez arról beszélgetés közben. Akkor már késő azon sopánkodni, hogy jobb lett volna a gyermekeket távol tartani egymástól.

Amennyire kötelesek vagyunk a sajátunkat védeni a baj ellen, épolj lelkiismeretlenség a mások iránti közömbösség, felületesség, vagy hanyagság. Arra is volt példa, hogy a számárhurutos gyermeket látogatába vitték az egészségesekekhez csak azért, hogy meg nézze a babát. Erre a látogatásra azután a baba hónapokig tartó szenvedéssel fizetett rá.

Végre az állatokkal való túlságos barátkozás sem engedhető meg. A gyermek képes arra, hogy a kenyérből harap, majd a kutyájának nyújtja és ha az is harapott egyet, ismét ő folytatja. Tudok olyan nagy szeretetről, amikor a két éves kisbaba a farkaskutya tányérjából szedegette ki a tejes zsemlyét egy óvatlan pillanatban. Elképzelhető, hogy a gyomor- és bélhurut ilyen esetek után természetesen bekövetkezett.

Szóval: a tisztaságot és óvatosságot sohasem lehet eléggé tanácsolni.

Megirtuk, hogy Franciaországban újabb, nagy sztrájkmozgalmak észlelhetők. Képünk a híres Citroen gépkocsigyár párizsi üzeme előtt készült a sztrájkoló munkásokról.

SATUMAREI ELŐFIZETŐINK FIGYELMEBE. Satumarei előfizetőink figyelmét ezúton is felhívjuk arra, hogy az *Eucharisztikus Világkongresszusra* Satumaren a *Karitás-könyvkereskedésben* is lehet jelentkezni minden d. u. 4—6 óra között. Ugyanott az utazásra vonatkozó mindennemű felvilágosítást is megadnak.

Áprélhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” tovább: 10 lei. Allástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedni a nyomda.

Alkalmazás

Gazdasszony, házvezetőnői állást, főzést vállalom. Burikné, Oradea, Str. Ciorogariu 11. Házmesternél.

Kovács segédet felvesszünk, Oradea, Str. Vasile Conta 2. Harányi.

Allást keres a gazdálkodás minden ágában jártas, hosszas gyakorlattal bíró szakember szerény igényekkel, lehetőleg gazdaságban elhelyezkedést keres. „Szerény” jellegre megkereséseket kér lapunk kiadóhivatalához.

Adás-vétel

Új hálószoba sötét, 4 ajtós székrennyel eladó 6000 leiért. Oradea, Str. Joan Ghica 18. szám.

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsot Herbst ékszeraruház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Alkalmi házvétel!

Teljesen központban nagy udvarral és kerttel, jól jövedelmező bérház több kisebb és nagyobb lakással! más vállalkozás miatt elnyomott ár mellett 750 ezer leiért alkalmi áron eladó — Értekezés: Oradea, Str. Take Ionescu 34. sz.

Gyermekkocsi mély, sötétkék, jókarban eladó. Oradea, Str. Take Ionescu 58.

Eladó magánházak, bérházak, telkek, birtokok. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon: 167. szám.

Egy jókarban levő Estház, zsursütő üsttel eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 31. Golog.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtefogó géppel Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Kiadó május 1-re 2 szobás, előszobás utcai lakás, mellékhelyiségekkel. — Oradea, Str. Axenta Sever 13. szám.

Kiadó 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel, május 1-re. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

4 szobás földszintes utcai lakás május 1-re kiadó. Oradea, Calea Dorobantilor 18. szám.

Kiadó 3 szobás modern lakás, Oradea, Str. Oituz 6.

Kiadó május 1-re szép butorított szoba, esetleg fürdőszoba használattal. Tudakozódni Pr. Mihai u. 6, hátul az udvarban délután 2 órától. Dénes.

Kiadó május elsejére utcai kétszobás lakás mellékhelyiségekkel. Oradea, Str. Moldova 22.

Egyszobás konyhás lakás kiadó, Oradea, Str. Pop Daniela 7. szám.

Kiadó 3 szobás magánház. — Oradea, Str. Barierii 5. Ert. 5—6 óra között.

Hűlőpéle

1 liter gyógyvörösbort 14 lei. Joo Lajos fűszerüzletben. Oradea, Str. Take Ionescu 24. szám.

Katalin-telepi háziszőttés árak megrendelhetők a Szociális Vince intézetben. Folyosóra alkalmas juttatószőnyegek; tavaszi kabatnak, strapa ruhának való gyapjuszövetek. Pepita szövet. Erős törülközők. Durva vászon. Finomabb vászon. Cingulus. Telefon: 612.

Zarándokvonat a nemzetközi eucharisztikus kongresszusra Budapestre

Utlevél nélkül! május 24-től 29-ig. :: Jelentkezni lehet minden plébánián. :: Jelentkezési határidő április 10. Utlevél nélkül!